ENVNCTIATVM VICESIMVM SEXTVM

Argumentis Solari & Lunari medijs, ad mediæ coniunctionis & oppositionis tempus habitis, veræ quoq; coniunctionis vel oppositionis terminos, id est, horas & minuta disquirere.

TEmporibus Argumentisq; medijs inuentis per enunctiata ante dicta, vera eădem nunc indagaturus. Principio Lunæ Argumentum medium in linea huius figuræ, scz E F, Signũ vero argumenti tam dextra quam leua obuium require. Illud autem dextro in latere offendes argumento 6 Signis minore existente, inter numeros eiusmodi. 1. 2. 3. 4. 5. 6. In sinistro autem, si argumento 6 Sig: maius sit, reperies cum numeris signatum talibus VII. VIII. IX. X. XI. XII. Argumento Lunæ in dextra ascendendo in Zifris. 1. 2. 3. 4. 5. 6. accepto, tum Solis argumentum, vel in modico circulo centrum propè, vel in signis quæ in interna limbi parte Ziffris 1. 2. 3. 4. &c. iuxta C literam inchoantur, descriptis, inquirendum erit. Si in leua parte sumitur argumentum Lunæ descendendo in linea E F, iam Solis argumentum inter partis extremæ ipsius limbi, Signa, quæ initiũ habent iuxta D litteram, & his numeris signantur I II III IIII V VI &c. requiretur. Ambobus iam Solis & Lunæ argumentis collectis, filum lineæ F E inducens, margarita argumento Lunæ superlocetur, rursusq; filum argumento Solari adiungatur, quod in limbo tum exteriori tum interiori fiet, vter eorum argumento Lunæ in Zifferis vel litteris responderit, confestim enim margarita horas & minuta addenda vel subtrahenda, ☌nis vel ☍nis mediæ tempori, vnde vera ☌ vel ☍ resiliet, ostendet. Illud autem sic intelliges volo, quod quoties Lunæ argumentum 6 Signa non superat, obseruandum paruum illum circulum, cui ascriptum est medietate altera, MINVE, altera ADDE. Iam si margarita (filo Solis argumentum in circulo C exprimente) propè circulum paruum ceciderit, ita, vt pingue nigrantem peripheriam, cui ter ADDE verbum inest, intra sidat, tum horæ & minuta ab vnione expressa, subtrahenda sunt à tempore coniunctionis mediæ vel oppositionis. Sed si margarita circulum extra inuenitur, neq; arcum illum cui MINVE inest, iuxta littera C quoq; incipientem, intrat, horæ & minuta vnionis tẽpore mediæ ☌ vel oppositionis addẽtur. Si vero margarita intra arcum MINVE, & limbum exteriorem inciderit, titulo MINVE vteris. Subtractionis enim vel additionis titulum sequẽris illum, qui Solaris argumenti circulo proximus est à margarita, id quod iam paruus centrum penes indicat, quamuis illius gradus, propter illorum euidentiam maiori, in limbo sumantur. Ac si Lunæ argumentum in sinistra queritur parte, quod fit argumento 6 Signa superante, margarita huic adducta, Solis argumentũ in limbo exteriori lustrandum est, inchoanti à D littera. Filo fini argumenti imposito, margarita horas & minuta addenda vel subtrahenda ostendit. Vtrum autem facies, sic scies. Titulum MINVE vel ADDE considera, à limbo extremo centrum versus margaritę proximum, is enim sequendus erit.

Exemplum CAROLI Imperatoris.

Cæsaris Caroli præuẽtio.

¶Hæc hactenus præcepta illustrabunt paradigmata consueta. Cæsareæ natiuitatis præuentionem fuisse diximus 14 Februarij, Mediȩ vero oppositionis horam 6 pomeridianam cum mi: o. Argumentum Solare S 8, G 1 M 44, Lunaræ S 2 G 14 M 47 enunctiatum præcedens dedit. Lunæ itaq; argumentum, quoniam 6 S minus est, dextro in latere videndum est, gradus autem in linea E F, Filumq; vna cum margarita huic superponendum. Argumentum Solis nunc in paruulo iuxta centrum cyclo requirendum itidem in circulo C in gradus minutaq; accipi possunt. Huic argumento rursus si filum superieceris, margarita simul in area 13 Horas, 23 minuta adijcienda prodit, adijcienda eò, quod paruus circulus repræsentator Solaris argumenti, proximusq; à centro titulus est. Ea postq̃ mediæ ☍ni adieceris, horæ redundant 19, minuta 23, veraq; ☍ iam vocatur. Tempus hocce duplici ratione insuper ratificabitur. Prima, per 5 enunctiatum, vnde æquationem dierum mutuabis hoc pacto, agens. In limbo 14 diem Februarij disquires, per quem filum transmissum, minutum vnum in circulo æquationis abscindit, id quod tempori postea inuento additum, tempus veræ oppositionis, æquatis diebus dictum, meridiano Ingolstadiensi conueniens, horas scz 19, minuta 24, constituet. Secunda temporis verificatio est eiusmodi, vt tempus ad meridianum natiuum, id est, Gandauiensem reducere studeas, quod ita facies. Regionum in tabula Gandauum, simulac legeris sub titulo ☌ ☍ & aspectuum, Horam o M 39 cum M littera, conspicis. 39 diminutis à tempore iam æquato vltima verificatio resiliet, dies scz 14, hora 18 M 44.

Exemplum FERDINANDI Regis.

Regia natiuitas Coniunctionalis

¶In Regia natiuitate, die 25 Februarij, hora 15 M 31 tempus mediæ ☌ fuit. Argumentum ☽ S 4 G 16 M 34. Illud quæras in sinistro latere ascendendo, in linea vero F G gradus argumenti, cumq; vnione eosdem exprime. Iam paruum circulum argumenti Solis significatorem non ignora, ideo cum & argumentũ ☽ & circulus ipse pariter ambas cum numeris 1. 2. 3. 4. &c. inscribantur, licet cyclus, quoniam & ipse Zifferis huiusmodi 1. 2. 3. 4. &c. constat, pro alio vsurpetur ob magnitudinem scz graduum, titulus tamen additionis, subtractionisq; vltra paruum circulum accipi debet. Argumento Solis in C orbiculo S scz 8 G 13 M 42 sumpto, filum per idem ducatur. Quo facto, horas in area figuræ addendas, nempe 10, M 19 vnio dabit, sic enim titulus additionis centro vicinus exigit. Hinc dierum æquationẽ, quæ est 3 M 40 Z per enunctiatum 5 repete, quam si addis, veræ ☌ tempus ad meridianum Ingolstadianum, dies videlicet 26, Ho: 1, M 50 habes. Adhuc æqualius vel magis conueniens Medinæ vrbi habiturus præcepto Enunctiati 3 Medinam examina, illic enim sub titulo ☌ ☍ & aspectuum, Hora 1 M 12 cum nota M offertur. Diminutis igitur hora 1 & M 12, veræ ☌nis tempus, dies videlicet 26, hora o M 42, id quod quæsieras, relinquetur.

Exemplum ante Christi tempora ab Alexandro obeunte mutuatum.

Exemplum ante Christi tempora

Huius rei vt exemplum quoq; afferatur ante Christum desumptum, Alexandri magni obitum delegi, ante Christum natum 311 annos & 93 dies factum. Nunc si scire velim, vtrum ☌ an ☍tio mortem hanc Alexandri proximè anteiuerit, quoq; die, hora & minuto contigerit, annos 311 diesq; 93 ab 400 annis subtraho, à proximo vicz cẽtenario maiore, relinquuntur igitur 88 anni 272 dies. Huncce dierum numerum si à prima Ianuarij luce numero, rectè in 29 Septembris coincidere videtur. Hoc acto, radicem centenarii 400 è radicum tabula ☌nis scz ☉ & ☽, præsidio enunctiati 22, eximo. Quo exempta, dies 6, horam vnam, minuta 40, offert. Ea iam in Ianuario requisita, indiceq; X expressa, & hoc in draconum instrumento. Residuos insuper annos 89 (octogintaocto enim anni elapsi iam sunt) postq̃ in limbo rotulæ X cõsidero, indicemq; Y superloco, vicesimumsecundum imitatus enunctiatum, tum proximè præcedens 29 Septembris diem ☍tio cernitur, diem 20 incidens, eiusdem mensis. Hæc autem ☍tio media dumtaxat fuisse ex enunctiato 22 constat, hora vicz 6 mi: 16 pomeridianos. Enunctiatum 22 iam sæpe dictum præcepit vt indicem Q horæ vni, minutis 40, veluti radix 400 annorũ postulat. Indicem præterea P anno 89 videlicet affigebam, filum adhæc nonæ ☍ni (nona enim illa ☍tio à Ianuario in ordine extiterat) transmiseram, quod in limbo, horas 6, minuta 16 (iam paulo ante memorata) referebat. Per 25 deinde enũctiatum huic diei horæ & minuto, Argumentũ Solis Lunæq; competentia inuestigaram. Solis quidem Sig: 3 gra: 19 mi: 8, cuius ratio fuit aux Solis, quæ Sig: 2 gra: 6 mi: 20 habebat. Argumentum vero ☽, Sig: 4 gra: 17 mi: 54, Quibus ambobus præparatis, distantiã veræ & mediæ ☍nis per hoc instrumentum deprehendi sic. Argumento Lunari minore 6 Signis, Argumentum Solis in paruo circulo recipiendum erat, filumq; per idem transmittendum, quo transmisso, margarita, quæ iuxta argumentum Lunæ iam ratificata est, in area instrumenti horas 2 mi: 36, tempori ☍nis mediæ addenda, ostendebat. Oppositio hæc igitur Ingolstadiensi meridiano sub horam 8, minutum 52 apparuisse elicitur. Quod ☍nis tempus, si lubet, ad quemlibet alium meridianum per predicta accommodare poteris.

